

Štúdium produkcie jetov v Au+Au zrážkach na experimente STAR

Obhajoba výskumného úkolu 2016

Bc. Martin Kocmánek

Vedúci práce: RNDr. Jana Bielčíková, Ph.D.

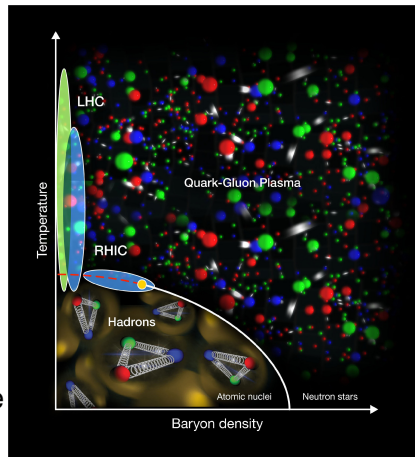
Konzultant: Ing. Jan Rusňák

24.6.2016

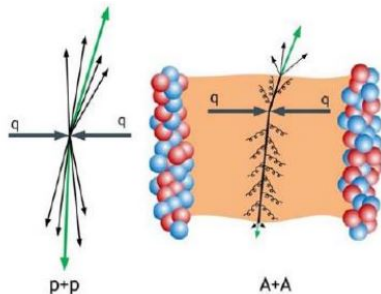

Kvark-gluónová plazma (QGP)

- Stav horúcej a hustej jadrovej hmoty
- Pozostáva z voľných partónov - kvarkov a gluónov, ktoré sú v normálnej hmote pevne viazané.
- Prítomnosť QGP predpokladáme v ultra-relativistických ťažko-iónových zrážkach.
- Počas počiatkových štádií zrážky partóny podstupia proces fragmentácie a hadronizácie, čo vedie k vytvoreniu jetov.

- Kolimované spříšky částic, produkované v prvotných štádiách protónových alebo ťažko-iónových zrážkach.
- Dôležitá sonda QGP: zhášanie jetov
- Rekonštrukcia jetov v:
p+p zrážkach - overenie výpočtov kvantovej chromodynamiky
A+A zrážkach - zisťovanie vlastností QGP, náročná z dôvodu veľkého a fluktujúceho pozadia (underlying event, pileup)

Experiment STAR

Brookhaven National Laboratory: RHIC-Relativistic Heavy Ion Collider
STAR Experiment:

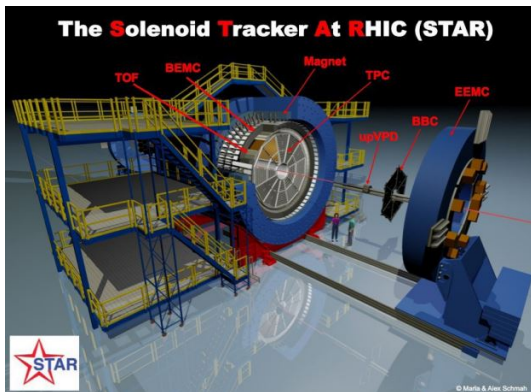
- **BEMC** - Barrel ElectroMagnetic Calorimeter
- **TPC** - Time Projection Chamber
- ToF, MTD, HFT, magnet...

Pokrytie:

azimutálny uhol: 2π ,

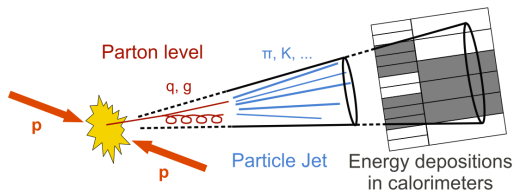
pseudorapidita:

$$-1 < \eta < 1$$

Jetové algoritmy

- Hlavný cieľ: spojiť súbor nabitých dráh a neutrálnych energetických veží meraných detektorom do jetu.
- Proces selekcie - výber objektov (častíc), obyčajne blízko sa nachádzajúcich v priestore $\eta - \phi$
- Rekombinačná schéma - skladanie hybnosti častíc do jetu
- Požiadavky:
  - infračervená a kolineárna bezpečnosť, rýchlosť spracovania, nezávislosť na použítom detektore, nezávislosť na použití v experimente alebo v simulácii

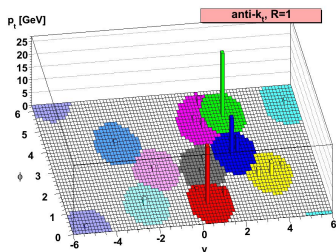
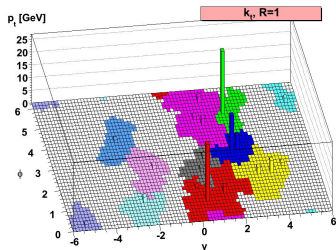
Jetové algoritmy

- **Kuželové:** Cone, SIScone
- aproximácia jetu pomocou kužeľa
- **Sekvenčne rekombinačné:**
 k_T , anti- k_T ,
Cambridge-Aachen
- sekvenčná rekombinácia častíc do jetov na základe merania váženej vzdialenosti medzi časticami.

$$d_i = p_{Ti}^{2n}$$

$$d_{ij} = \min(p_{Ti}^{2n}, p_{Tj}^{2n}) \frac{\Delta_{ij}^2}{R^2}$$

$$\Delta_{ij}^2 = (\eta_i - \eta_j)^2 + (\phi_i - \phi_j)^2$$

M. Cacciari, G. P. Salam and G. Soyez,
JHEP 0804 (2008)

- **Plocha jetu** je miera citlivosti jetu k nízkoenergetickým signálom.
- aktívna a pasívna

Odčítanie pozadia

- Hustota pozadia $\rho = \text{median}\left(\frac{p_{T,i}}{A_i}\right)$
- Korekcia $p_{T,corr} = p_{T,measured} - A\rho$
- p_T -hybnosť jetu rekonštruovaného k_T algoritmom, A - plocha jetu

FastJet:

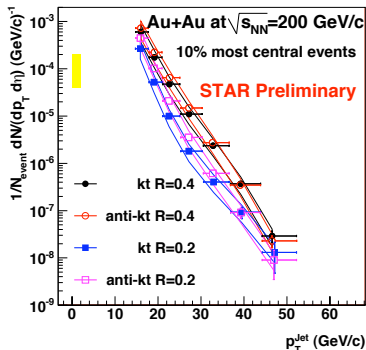
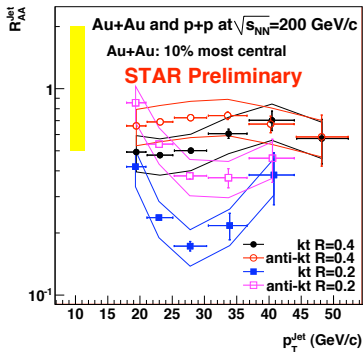
- softvérový balíček pre analýzu jetov
- implementácia najviac používaných sekvenčne rekombinačných a kužeľových algoritmov
- výpočty plôch jetov, odhadov pozadia, odpočet pozadia

Prvá plná rekonštrukcia jetov na experimente STAR z Au+Au zrážok pri energii $\sqrt{s_{NN}} = 200$ GeV, Run 07.

Jetové R_{AA} :

$$R_{AA}(b, y, p_T) = \frac{1}{\langle T_{AA}(b) \rangle} \frac{d^2 N_{AA}/dydp_T}{d^2 N_{pp}/dydp_T}$$

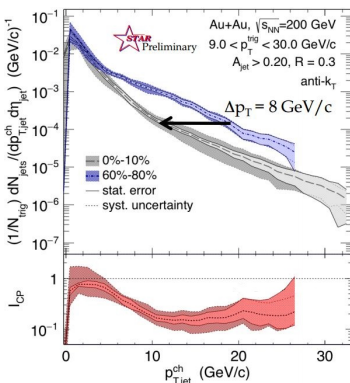
Účinný prierez pre inkluzívnu produkciu jetov.

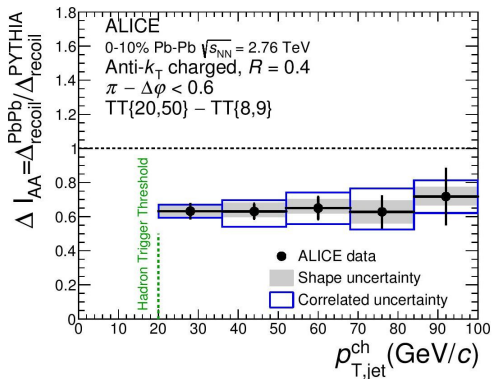
Inkluzívne spektrá protiahlých jetov

Nabité prvotné spektrum protiahlých nabitých jetov pre centrálnu a periférnu Au+Au zrážku namerané experimentom STAR pri $\sqrt{s_{NN}} = 200$ GeV v porovnaní s výsledkami z experimentu ALICE pri $\sqrt{s_{NN}} = 2.76$ TeV

A.Schmah (STAR), Hard Probes 2015

$$I_{CP} = Y_{central} / Y_{peripheral}$$

J. Adam et al. [ALICE], arXiv:1506.03984

Analyza a rekonštrukcia plných jetov

Výber eventov:

15.6M Minimum Bias zrážky Au+Au pri energii $\sqrt{s_{NN}} = 200$ GeV,
Run 11.

Rekonštrukcia plných jetov:

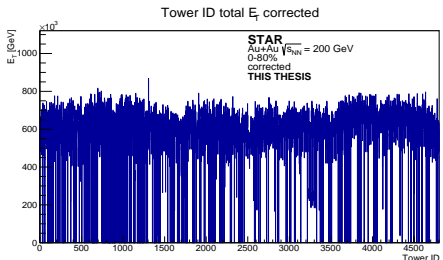
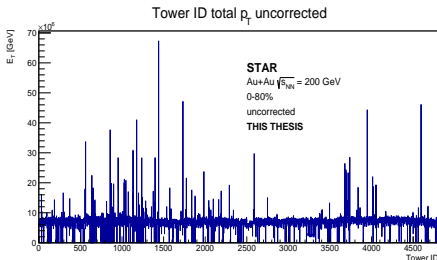
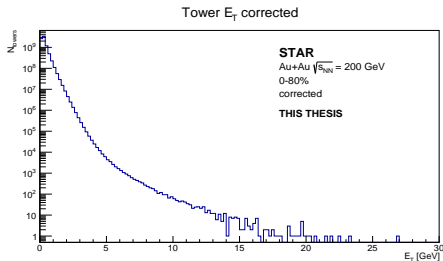
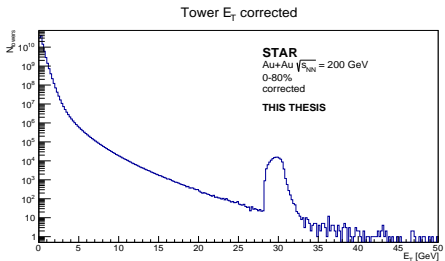
- Jetové konštituenty: nabité dráhy - TPC, neutrálna zložka - BEMC
- Obmedzenie na p_T konštituentov jetu:
 $0.2 \text{ GeV}/c < p_{T,const} < 30 \text{ GeV}/c$
- Fiduciálne selekčné kritérium: $|\eta| < 1 - R$
- Rozlišovacie parametre $R = 0.2, 0.3, 0.4$
- Centralitné triedy: 0-10%, 10-20%, 20-40%, 40-60%, 60-80%.

Výber nabitých dráh:

- vzdialenosť najbližšieho priblíženia dráhy k primárnemu vertexu: $DCA < 1 \text{ cm}$,
- minimálny počet fitovaných bodov v TPC: 14
- pomer bodov dráh v TPC k ich maximálnemu počtu: 0.55

Korekcia veží BEMC

Energetické spektrum veží BEMC pred a po korekcií

Korekcia veží BEMC

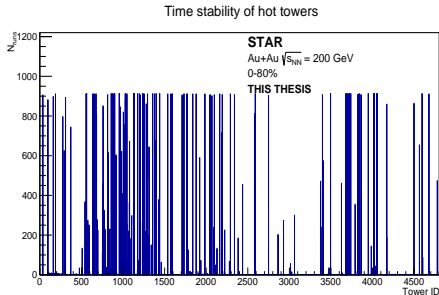
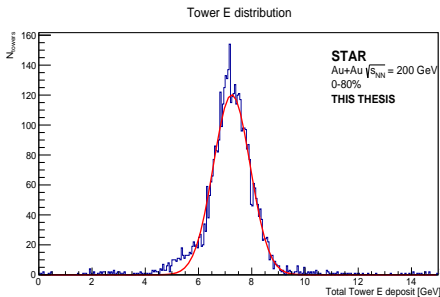
Počet veží BEMC: 4800 (120 v ϕ x 40 v η)

Počet nefunkčných veží: 2-3% v každom evente

Počet veží s nadmernou energiou: 140

Distribúcia veží s celkovou deponovanou energiou:

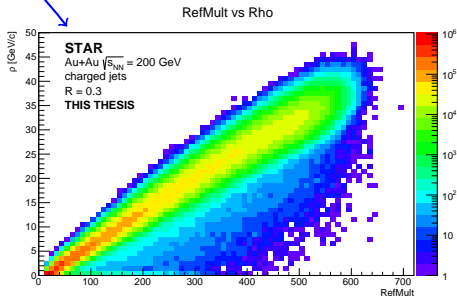
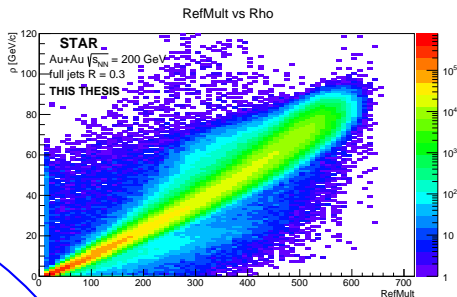
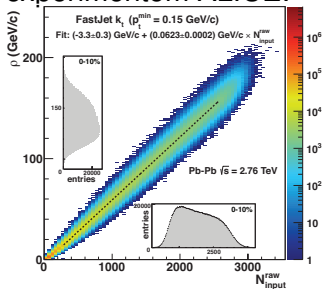
Počet fyzikálnych behov, v ktorých bola konkrétna veža označená za horúcu:

Hustota pozadia ρ

Energia hustoty pozadia ρ
vzhľadom na referenčnú
multiplicitu nabitých častíc pre:

- Plné jety →
- Nabité jety →
- Nabité jety namerané
experimentom ALICE:

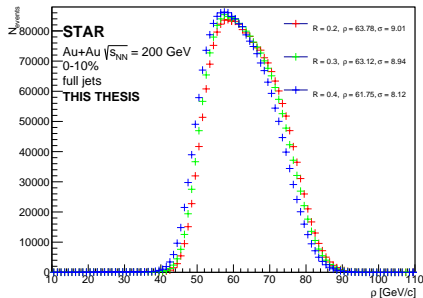

B. Abelev *et al.* ALICE, JHEP **1203** (2012) 053

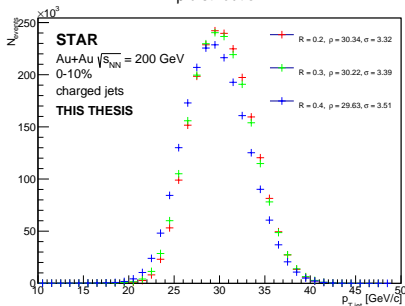
Hustota pozadia ρ

Energia hustoty pozadia ρ pre centrálne Au+Au zrážky 0-10%.

PLNÉ JETY
 $\rho \approx 63 \text{ GeV}/c$
 ρ distribution

NABITÉ JETY
 $\rho \approx 30 \text{ GeV}/c$
 ρ distribution

ALICE experiment: $\rho \approx 138 \text{ GeV}/c$ v Pb+Pb pri $\sqrt{s_{NN}} = 2.76 \text{ TeV}$

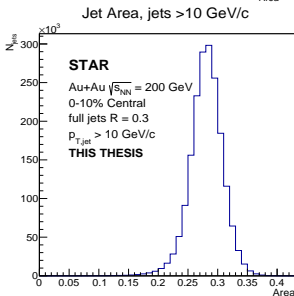
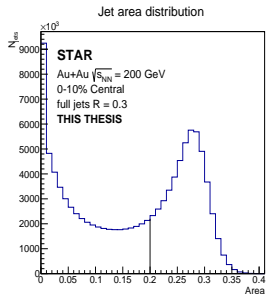
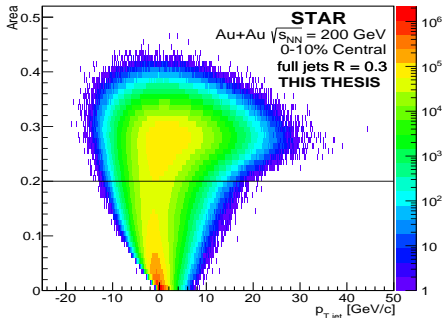
B. Abelev *et al.* [ALICE], JHEP **1203** (2012) 053

Štúdiá vhodnej plochy jetu

Selekčné kritériá na plochu jetu pri danom rozlišovacom parametri R :

$R = 0.2$	$A > 0.09$
$R = 0.3$	$A > 0.2$
$R = 0.4$	$A > 0.4$

PLNÉ JETY $R = 0.3$
Jet area vs jet p_T

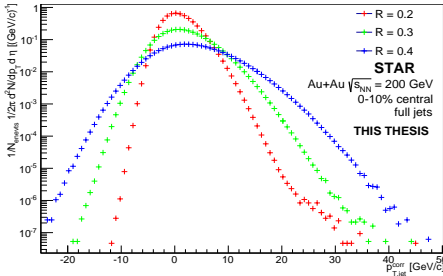

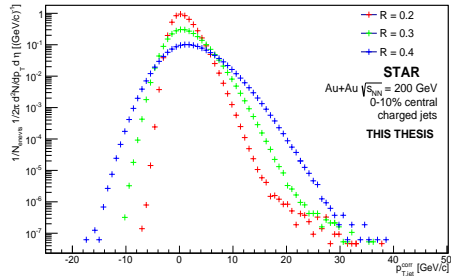
Spektrum plných a nabitých jetov pre centrálne a periférálne Au+Au zrážky pre rôzne rozlišovacie parametre $R = 0.2, 0.3, 0.4$:

CENTRÁLNE

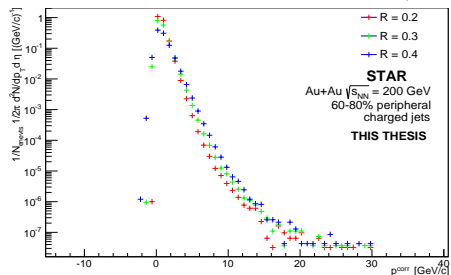
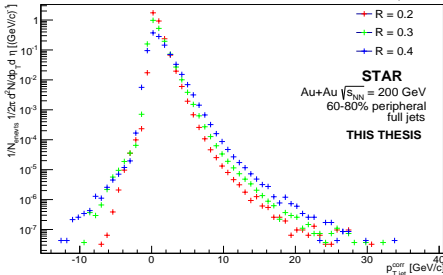
PLNÉ JETY

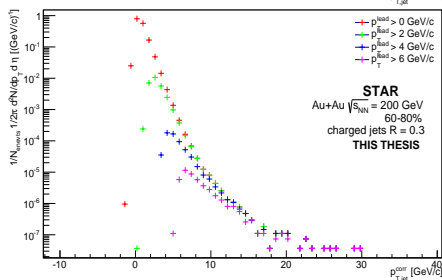
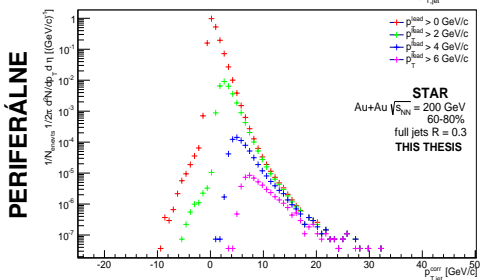
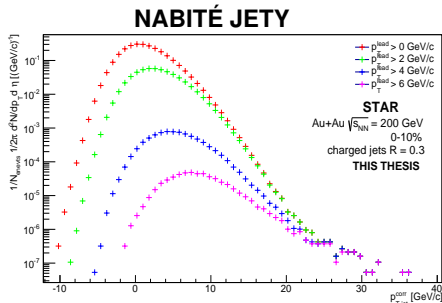
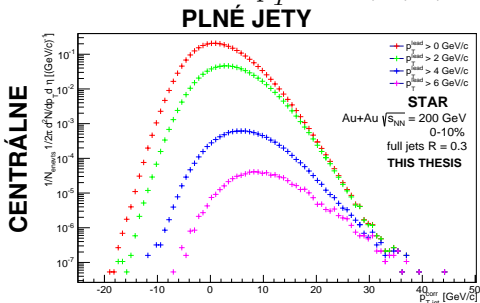
NABITÉ JETY

PERIFÉRÁLNE

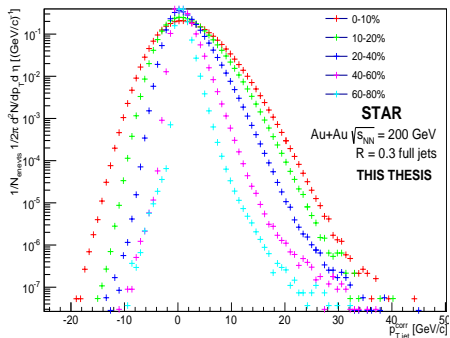
Spektrum plných a nabitých jetov s rozlišovacím parametrom $R = 0.3$ pre centrálnu a periférálnu Au+Au zrážku s obmedzením na hybnosť vedúceho hadrónu $p_T^{lead} > 0, 2, 4, 6$ GeV/c:

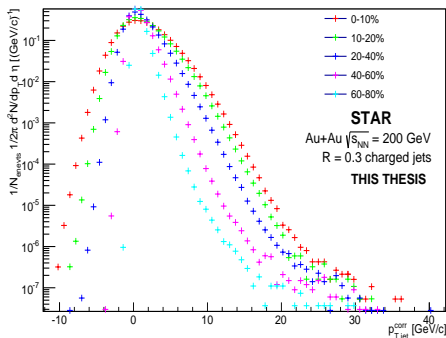
Jetové spektrum v závislosti na centralite

Spektrum plných a nabitých jetov s rozlišovacím parametrom $R = 0.3$ v závislosti na centralite zrážky:

PLNÉ JETY R = 0.3

NABITÉ JETY R = 0.3

- Uvedenie do problematiky kvark-gluónovej plazmy a jej štúdia pomocou jetov.
- Zoznámenie sa s jetovými algoritmami a ich využitím v analýze jetov.
- Prehľad nedávnych výsledkov experimentu STAR.
- Analýza plne nabitých jetov v Au+Au zrážkach pri energii $\sqrt{s_{NN}} = 200 \text{ GeV}$.

Plán:

- Oprava jetových spektier na detektorové efekty:
  - Výpočet δp_T
  - Zostavenie matice odozvy
  - Dekonvolúcia spektra
- Systematické chyby
- Jetové R_{AA}
- Použitie dát s vyššou štatistikou z roku 2014

Ďakujem za pozornosť